

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **M. CH.**, zast. Mgr. Viktorem Chytkou, advokátem se sídlem Čechyňská 419/14a, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 2771/117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 3. 2016, č. j. MSK 2769/2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 8. 2016, č. j. 19 A 6/2016 – 27, o návrhu na přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

Kasační stížnosti **s e** odkladný účinek **n e p ř i z n á v á**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým byla dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodná zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Kopřivnice ze dne 12. 11. 2015, č. j. 56436/2015/Rozs (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

[2] Prvostupňovým rozhodnutím byl stěžovatel uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že dne 9. 6. 2015 v 17:00 hodin řídil motorové vozidlo tovární značky Hyundai I40, RZ x, v katastru obce Příbor - Hájov, na silnici I/48, u připojovacího pruhu na tuto silnici ve směru další jízdy na obec Nový Jičín nedovolenou rychlostí, přičemž mu byla Policií ČR jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 146 km/h a tím překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zákonem o silničním provozu mimo obec o 50 km/h a více, přesně tedy o 56 km/h, tedy svým jednáním porušil § 18 odst. 3 zákona o silničním provozu. Stěžovateli byla uložena pokuta v částce 5 500 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců s tím, že zákaz počíná dnem nabytí

právní moci rozhodnutí. Dále mu byla uložena povinnost uhradit náklady řízení spojené s projednáním přestupku paušální částkou 1 000 Kč.

[3] Stěžovatel současně s podáním kasační stížnosti podal návrh na přiznání odkladného účinku. Svůj návrh odůvodnil tím, že se živí jako obchodní zástupce slovenské společnosti KLIEŠTIK, s.r.o. a jeho pracovními povinnostmi jsou mimo jiné návštěvy zákazníků zaměstnavatele po území celé ČR a SR, účasti na akcích zaměstnavatele v SR i v ČR. Cestování automobilem tvoří nejméně 50 % jeho pracovní doby. Vykonatelnost napadeného rozhodnutí tak stěžovateli způsobí významnou újmu v podobě neschopnosti plnit pracovní povinnosti, která v souvislosti s přetrvávajícími zdravotními problémy s pohybovým aparátem, jež byly mimo jiné příčinou jeho omluv z ústního jednání, by znamenala úplnou ztrátu zaměstnání. Jelikož je v pokročilém věku, hledání nového zaměstnání by pro něj bylo velmi obtížné, a to také proto, že je kvalifikovaný v oboru obchodu a služeb jako obchodní zástupce a toto zaměstnání se bez řidičského oprávnění prakticky nedá vykonávat, čímž se hrozící újma jeví o to citelnější. Jako práce neschopný a nezaměstnaný by zbytečně zatěžoval sociální systém, a to možná až do dosažení důchodového věku. Vedle toho by ztratil schopnost živit rodinu a domácnost, což by mohlo vést k další zátěži sociálního systému a zhoršení sociální situace celé jeho domácnosti.

[4] Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřil.

[5] Kasační stížnost nemá dle § 107 s. ř. s. odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; užije přiměřeně ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Toto ustanovení počítá s tím, že zjištěný rozpor s důležitým veřejným zájmem povede k zamítnutí žádosti o přiznání odkladného účinku vždy (porovnávání závažnosti veřejného zájmu s újmou hrozící žalobci se neprovádí). Jestliže by tedy měla být ochrana ostatních účastníků silničního provozu považována za důležitý veřejný zájem, pak by v zásadě nikdy nebylo možno vyhovět žádosti o odkladný účinek podané přestupcem, který byl pravomocně uznán vinným z přestupku proti zákonu o provozu na pozemních komunikacích takové závažnosti, že mu byl uložen trest zákazu činnosti. Takto extrémní tezi však Nejvyšší správní soud nezastává. To vyplývá z jeho usnesení ze dne 15. 1. 2013, č. j. 1 As 183/2012 - 33, kde uvedl: „[s]oud se neztotožňuje se žalovaným, že přiznání odkladného účinku by bylo v rozporu s veřejným zájmem z toho důvodu, že by bylo umožněno další řízení vozidla řidiči, který se dopustil výrazného překročení nejvyšší dovolené rychlosti. Přiznání odkladného účinku „jen“ odsouvá účinky po dobu, kdy je zákonnost napadeného rozhodnutí přezkoumávána.“

[7] Nejvyšší správní soud proto v rámci své rozhodovací praxe dospěl k názoru, že „[p]ři posuzování žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (§ 73 odst. 2 s. ř. s.) týkající se sankce za přestupek spočívající v zákazu řízení motorových vozidel je nutné poměřovat újmu stěžovatele s újmou, která by mohla vzniknout ostatním účastníkům silničního

pokračování

provozu. Nejvyšší správní soud k přiznání odkladného účinku v takových případech přistupuje pouze výjimečně, zpravidla je-li na řízení motorového vozidla existenčně závislý stěžovatel nebo jemu blízká osoba“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2013, č. j. 6 As 29/2013 – 80). Za výjimečné situace lze zpravidla dle dosavadní judikatury považovat, když např. stěžovatel potřeboval vozidlo využívat nejen při hledání zaměstnání, ale též pro dopravu těžce nemocné tchýně pobírající příspěvek na mobilitu (srov. usnesení NSS ze dne 15. 1. 2013, č. j. 1 As 183/2012 - 33), nebo když byl stěžovatel zaměstnán jako řidič a hrozila mu bezprostředně ztráta zaměstnání (např. usnesení NSS ze dne 24. 2. 2012, č. j. 9 As 6/2012 - 43, usnesení NSS ze dne 21. února 2013, č. j. 4 As 8/2013 - 19). Soud přiměřeně odkazuje též na usnesení ze dne 25. 9. 2008 č. j. 2 As 60/2008 – 103, publ. pod č. 1763/2009 Sb. NSS, kde uvedl, že jakkoliv práce pojišťovacího makléře je spojena s větší mobilitou, než je to obvyklé u řady jiných zaměstnání, lze po něm požadovat, aby namísto přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přijal soudem uvedená opatření (změna organizace práce, využívání hromadných dopravních prostředků či pomoci třetí osoby), jakkoliv jsou nepochybně značně nepohodlné, popř. též nákladnější.

[8] Vycházejí tedy ze své předchozí judikatury, přistoupil soud k poměrování újmy, hrozící stěžovateli v souvislosti s dočasnou ztrátou možnosti řídit motorové vozidlo, s újmou, která přiznáním odkladného účinku může hrozit ostatním účastníkům silničního provozu.

[9] V právě projednávané věci stěžovatelem tvrzenou újmu vyhodnotil soud jako málo závažnou, neboť v jeho případě existuje možnost využívání sítě veřejné hromadné dopravy či pomoc třetí osoby např. v podobě osobního řidiče k zabezpečení jeho pracovních povinností. Jedná sice o možnosti pro něj nepochybně značně nepohodlné, popř. též nákladnější, nicméně dostačující k zabezpečení řádného výkonu povinností zaměstnance, aniž by byl rovněž omezen kvůli problémům s pohybovým aparátem. Stěžovatel uvedl, že cestování automobilem tvoří nejméně 50 % jeho pracovní doby, což je situace odlišná, než kdyby byl zaměstnán jako řidič a hrozila mu bezprostředně ztráta zaměstnání.

[10] Pokud jde o újmu hrozící ostatním účastníkům silničního provozu v případě, že by naopak odkladný účinek kasační stížnosti přiznán byl, tu naopak soud vyhodnotil jako velmi závažnou. Vzal při tom v úvahu, že stěžovatel byl shledán vinným z přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší dovolené rychlosti mimo obec o 56 km/h. Takové jednání je nutné považovat za velmi riskantní a nebezpečné, a to nikoliv jen pro přestupce, nýbrž i pro ostatní účastníky silničního provozu, kterým při nepozornosti řidiče v návaznosti na obtížnou ovladatelnost vozidla v takové rychlosti při střetu zpravidla hrozí vážná újma na zdraví či smrt.

[11] S přihlédnutím k těmto okolnostem soud uzavřel, že újma, která by mohla vzniknout jiným osobám přiznáním odkladného účinku, výrazně převyšuje újmu, kterou pro stěžovatele bude znamenat výkon rozhodnutí, kterým mu byl mimo jiné uložen trest zákazu činnosti. Z tohoto důvodu nebylo možné odkladný účinek kasační stížnosti podle ustanovení § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. listopadu 2016

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu